

مقایسه عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی بسته در اثر استفاده از نانو سیال های اکسیدفلزی*

مصطفی کاهانی^(۱) سید حسین نوعی^(۲) سعید زینالی هریس^(۳)

چکیده نانو سیال های سوپرپارسیون های پایداری از نانو ذرات جامد در یک سیال پایه می باشند که پتانسیل زیادی در افزایش انتقال حرارت از خود نشان می دهند. آنها می توانند در بسیاری از تجهیزات حرارتی از جمله سیستم ترموسیفون ها، به عنوان محیط انتقال حرارت مورد استفاده قرار بگیرند. یک ترموسیفون دوفازی بسته، دستگاهی برای انتقال حرارت می باشد که شامل یک لوله دوسر بسته تحت خلا است که درون آن با مقادیر معینی از یک سیال عامل پر شده است. در این پژوهش پس از تهیه نانو سیال های "اکسید آلمینیوم آب" و "اکسید آلمینیوم آب" در غلاظت های مختلف حجمی از ۱ تا ۳ درصد، نقش استفاده از آنها به عنوان محیط انتقال حرارت در داخل سیستم ترموسیفون دوفازی بسته بررسی شده است. نتایج تجربی نشان می دهد که در صورت استفاده از نانو سیال به جای آب در سیستم ترموسیفون دوفازی بسته، راندمان سیستم به طور قابل ملاحظه ای افزایش می یابد. به طوری که در نسبت پرشدن ۴۵٪، استفاده از نانو سیال های اکسید آلمینیوم آب و یا اکسید آب به جای آب خالص به ترتیب منجر به افزایش ۱۴٪ و ۱۳٪ در راندمان در سیستم مورد استفاده می گردد. همچنین در مورد هر دو نانو سیال، ماکریتم راندمان در نسبت پرشدن ۳۵٪ و در غلاظت حجمی ۳٪ حاصل می شود.

واژه های کلیدی نانو ذرات اکسیدفلزی، نانو سیال، ترموسیفون دوفازی بسته، نسبت پرشدن، بهبود انتقال حرارت.

The Comparison of Thermal Performance on a Two-Phase Closed Thermosyphon Using Metal Oxide Nanofluids

M. Kahani

S. H. Noie

S. Zeinali Heris

Abstract Nanofluids are stable suspensions of nano solid particles in a conventional fluid. They have great potential in heat transfer enhancement and can be used in thermal equipment such as thermosyphons as the heat transfer media. A two-phase closed thermosyphon is a device for heat transfer; it consists of an evacuated-closed tube filled with a certain amount of a stable working fluid. In this paper, after preparing two kind nanofluids "Al₂O₃/Water" and "CuO/Water" in different volume percent (1%~3%) the role of using these nanofluids instead of pure water as the heat transfer media are investigated. Experimental results shows that nanofluid can significant improve efficiency of two-phase closed thermosyphon. For filling ratio of 45%, using the "Al₂O₃/Water" and "CuO/Water" nanofluid instead of water in the system, resulted in 14.7% and 13.4% gain in the efficiency. For both nanofluids maximum efficiency of two-phase closed thermosyphon tacked place at 35% filling ratio and 3 volume percent.

Key Words Metal Oxide Nanoparticles, Nanofluid, Two-Phased Closed Thermosyphon, Filling Ratio, Heat Transfer Enhancement.

* نسخه اول مقاله در تاریخ ۸۷/۱۰/۱۶ و نسخه نهایی آن در تاریخ ۸۹/۴/۲۷ به دفتر نشریه رسیده است.

(۱) دانشجوی دکتری، مهندسی شیمی، دانشگاه فردوسی مشهد

(۲) استاد، گروه مهندسی شیمی، دانشگاه فردوسی مشهد

(۳) نویسنده مسئول، استادیار گروه مهندسی شیمی، دانشگاه فردوسی مشهد

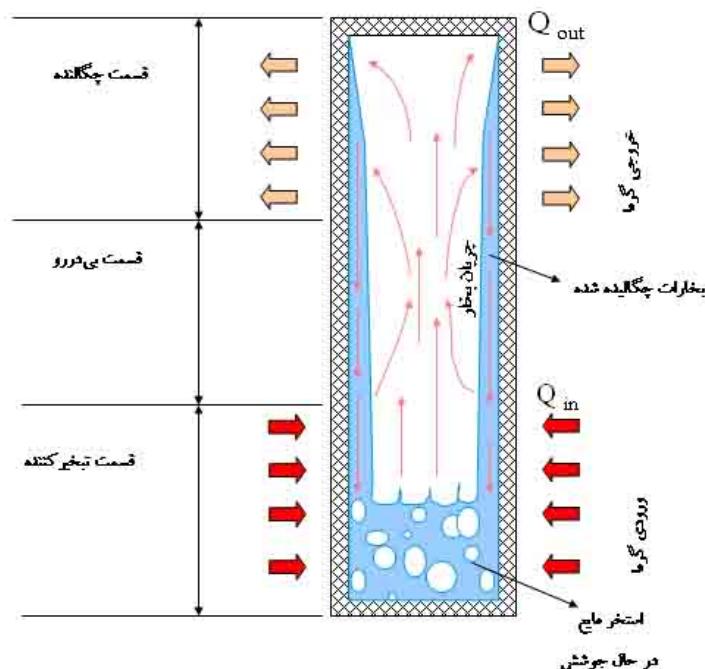
مقایسه‌ی عملکرد حرارتی یک ترمومویفون دوفازی ...

است، متشکل از یک ظرف استوانه‌ای است که دو سر آن بسته شده و مقدار کمی از یک سیال عامل درون آن تحت شرایط خلاء قرار دارد [۵]. این وسیله به طور معمول شامل سه بخش تبخیرکننده، آدیباتیک و چگالنده است. حرارت ورودی به بخش تبخیرکننده ترمومویفون موجب جوشش و تبخیر سیال عامل می‌شود، سپس بخار با از دست دادن گرمای نهان خود در بخش چگالنده به صورت یک فیلم مایع، تحت تأثیر نیروی گرانش به بخش تبخیرکننده باز می‌گردد. از آنجایی که میزان گرمای نهان تبخیر سیال قابل توجه می‌باشد، حرارت زیادی با حداقل اختلاف دما بین دو سر لوله انتقال می‌یابد. در عمل هدایت حرارتی موثر ترمومویفون‌ها ۵۰۰ الی ۲۰۰ برابر مس که یک فلز با قابلیت حرارتی بالامی باشد- است[۶].

مقدمه

روش‌های زیادی به منظور بهبود راندمان حرارتی تجهیزات وجود دارد که از آن جمله می‌توان به استفاده از دستگاه ترمومویفون دو فازی بسته اشاره کرد. این وسیله، به علت تغییر فاز سیال عامل در آن، یک هادی حرارتی بسیار موثر می‌باشد. ساختار ساده، مقاومت حرارتی پایین و از همه مهمتر هزینه ساخت کم آن باعث شده است که از ترمومویفون‌های دو فازی بسته در بسیاری از کاربردها از قبیل بازیابی حرارت اталافی در صنایع، خنک‌کردن تجهیزات الکترونیکی، آبگرمکن‌های خورشیدی، سیستم‌های تهویه مطبوع و... استفاده شود [۱-۴].

ترمویفون دو فازی بسته یا لوله‌گرمایی بدون فتیله که شماتیک آن در شکل (۱) نشان داده شده



شکل ۱ شماتیک یک ترمومویفون دوفازی بسته

منظور افزایش هدایت حرارتی سیالات به آنها اضافه کرد. هدایت حرارتی سیالاتی که ذرات جامد در آنها پراکنده شده اند به مراتب از سیالات معمولی بیشتر است. این ایده برای اولین بار توسط ماسکسول [12] در ۱۰۰ سال قبل مطرح گردید، اما به علت اندازه بزرگ و دانستیه بالای ذرات مورد استفاده، مشکلاتی از قبیل ته‌نشینی ذرات، افزایش مقاومت در برابر جریان و نیز ساییدگی احتمالی مجراهای جریان را به همراه داشت. به همین علت این نوع سوسپانسیون‌ها چندان مورد توجه قرار نگرفتند.

با پیشرفت تکنولوژی و ظهور نانوفناوری، امکان ساخت ذراتی با ابعاد کوچک‌تر از ۵۰ نانومتر فراهم گردید. سیالاتی که در آنها ذرات با اندازه نانومتر معلق شده اند را اصطلاحاً نانوسیالات می‌گویند که اولین بار توسط چویی [13] محقق آزمایشگاه مرکزی آرگون ایالات متحده مطرح شد. تعادلی که بین وزن ذرات نانو، نیروی شناوری و تلاطم حرارتی (حرکات برونی) آنها در سیال پایه وجود دارد از یک طرف و سطح جانبی بسیار بزرگ‌تر ذرات نانو در مقایسه با ذرات بزرگ‌تر از طرف دیگر، منجر به پایداری نانوسیال‌ها در قیاس با سوسپانسیون‌های معمولی گردیده است.

با معلق کردن ذرات نانو، عملکرد حرارتی سیال به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌یابد بدون این که در سیستم افت فشار قابل ملاحظه‌ای ایجاد شود. دلایل اصلی این افزایش عبارتند از:

۱- با توجه به نقش سطوح نانوذرات در انتقال حرارت، سطح جانبی نسبی بسیار بزرگ نانوذرات باعث افزایش شدید انتقال حرارت در داخل سیال می‌شود.

۲- نانوذرات معلق شده، هدایت حرارتی موثر یا ظاهری سیال را افزایش می‌دهند.

۳- برهمنکش و برخورد بین ذرات نانو، سیال و سطح جامد بیشتر می‌شود.

عوامل زیادی بر عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دو فازی بسته تأثیر می‌گذارند که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به نسبت پرشدن، نسبت ابعاد، زاویه شب، دما و فشار عملیاتی و جنس لوله و جنس سیال پایه اشاره کرد.

نسبت پرشدن یکی از پارامترهای اصلی و تأثیر گذار بر روی عملکرد و طراحی ترموسیفون‌ها می‌باشد که به صورت نسبت حجم سیال عامل به حجم قسمت تبخیر کننده تعریف می‌شود. ضمن این که نسبت پرشدن برای هر ترموسیفون با هر مشخصه فیزیکی (نسبت ابعاد، جنس لوله، جنس سیال عامل...) کاملاً منحصر به فرد بوده و در هیچ مرجعی کسی ادعا نکرده است که نسبت پرشدن بهینه‌ای که او به دست آورده است برای تمامی ترموسیفون‌ها صادق می‌باشد. ایمورا و هم‌کاران [7] و نیز هارادا و هم‌کاران [8] به ترتیب نسبت پرشدن ۲۰ الی ۳۳ درصد و ۲۵ الی ۳۰ درصد را به عنوان نسبت پرشدن بهینه پیشنهاد کردند. نوعی و هم‌کاران [9] نسبت پرشدن ۶۰، ۳۰ و ۹۰ درصدی را برای ترموسیفون‌های دوفازی بسته با مشخصات هندسی مختلف پیشنهاد کردند. این در حالی است که حسین و هم‌کاران [10] نسبت پرشدن ۲۰ درصد را پیشنهاد دادند. همچنین، فلدمان و هم‌کاران [11] بیان داشتند که نسبت پرشدن مناسب بین ۱۸ تا ۲۲ درصد می‌باشد.

سیالات خنک‌کننده از نقش بسیار مهمی در صنایع مربوط به تولید و انتقال انرژی برخوردار می‌باشند. با این حال، هدایت حرارتی پایین سیالات خنک‌کننده عملاً راه را برای بهبود راندمان حرارتی تجهیزات حرارتی محدود کرده است. روش‌های زیادی به منظور بهبود هدایت حرارتی این قبیل سیالات مورد بررسی قرار گرفته است.

انواع مختلف پودر‌های فلزی و غیر فلزی و ذرات پلیمری (که از هدایت حرارتی بسیار بالاتری در قیاس با سیالات برخوردار می‌باشند) را می‌توان به

مقایسه‌ی عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی ...

سطح افقی مورد بررسی قرار دادند. آنها ادعا کردند ضریب انتقال حرارت نانو سیالات در این حالت در مقایسه با آب خالص در حالت جابه‌جایی آزاد کوچکتر است. برخلاف نظر آنها، تیو و هم‌کاران [23] افزایش انتقال حرارت در حالت جوشش ظرفی برای نانو سیال اکسیدآلومینیوم/آب را گزارش کردند. یکی از روش‌های موثر در بهبود عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی بسته استفاده از نانو سیال در سیستم به عنوان محیط انتقال حرارت می‌باشد. اگر چه تحقیقات گسترده‌ای بر روی ترموسیفون‌های دو فازی بسته و نانو سیالات به صورت جدا از هم صورت پذیرفته است ولی استفاده از نانو سیال‌ها در داخل سیستم‌های ترموسیفون دو فازی بسته کمتر مورد توجه قرار گرفته است. شانگ و هم‌کاران [24] نشان دادند که عملکرد حرارتی یک لوله گرمایی در صورت استفاده از نانو سیال نقره به جای سیال خالص به شدت افزایش پیدا می‌کند. تسا و هم‌کاران [25] اثر مشخصات ساختاری نانوذرات را بر عملکرد حرارتی یک لوله گرمایی مورد مطالعه قرار دادند. آنها تأکید کردند که استفاده از نانو سیال به جای آب خالص به عنوان سیال عامل، مقاومت حرارتی لوله گرمایی را کاهش می‌دهد. نافون و هم‌کاران [26] از نانوذرات تیتانیوم با قطر ۲۱ نانومتر در سیال پایه R11 استفاده کرده و نانو سیال حاصله را به عنوان سیال عامل در لوله گرمایی مورد استفاده قرار دادند. نتایج تجربی آنها از افزایش 40% درصدی راندمان سیستم تنها در اثر استفاده از 10% از نانو ذرات در سیال پایه حکایت داشت. پارماتنانوات و هم‌کاران [27] افزایش تقریبی 20% در عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی بسته را در اثر استفاده از نانو سیال نقره/آب در قیاس با استفاده از آب خالص گزارش کرده‌اند. خنده کار و هم‌کاران [28] عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی بسته را که از نانو سیال به عنوان محیط انتقال حرارت استفاده می‌کرد، مورد بررسی قرار دادند.

۴- نوسان و تلاطم سیال با حضور ذرات نانو تشدید می‌شود.

۵- پراکندگی ذرات نانو باعث پخش شدن گرادیان دما در تمام سیال می‌شود.

به توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد نانو سیال‌ها از آنها به عنوان نسل آینده سیالات حرارتی یاد می‌شود که می‌توانند در زمینه های مهمی همانند الکترونیک، حمل و نقل و پژوهشی مورد استفاده قرار گیرند [14].

مقالات بسیار زیادی پیرامون پیش‌بینی و اندازه‌گیری خواص نانو سیالات ارائه شده اند که در میان آنها اکسیدآلومینیوم و اکسیدمیس دو نانوذره‌ای هستند که بیشترین پژوهش‌های تجربی بر روی خواص آنها صورت پذیرفته است. لی و هم‌کاران [15] اولین اندازه‌گیری هدایت حرارتی نانو سیالات را انجام دادند. ایستمن و هم‌کاران [16] و نیز کبلینسکی و هم‌کاران [17] بیان کردند که هدایت حرارتی نانو سیالات با افزایش کسر حجمی ذرات در سیال پایه، افزایش می‌یابد. با کسر حجمی $7/5$ درصد برای نانو سیال اکسیدآلومینیوم/آب حدود 45% و برای نانو سیال اکسیدآلومینیوم/اتیلن گلایکول حدود 70% افزایش در میانگین ضریب انتقال حرارت دیواری مشاهده شده است [18].

زینالی هریس و هم‌کاران [20] انتقال حرارت جا به جایی نانو سیال اکسیدآلومینیوم/آب و اکسیدمیس/آب را در یک لوله مدور مورد بررسی قرار دادند. آنها تأکید کردند که ضریب انتقال حرارت با افزایش غلظت نانوذرات در سیال پایه و عدد پکلت افزایش می‌یابد. در مورد نانو سیال طلا/آب افزایش نرخ انتقال حرارت و در مورد نانو سیال دی‌اکسید سیلیسیوم/اتیلن گلایکول کاهش نرخ انتقال حرارت در حالت جوشش ظرفی (Pool Boiling) گزارش شده است. بنگ و هم‌کاران [22] انتقال حرارت در حال جوشش را برای نانو سیال اکسید آلومینیوم/آب در یک

پایه، محلول ۴ ساعت در دستگاه اولتراسونیک قرار داده می شود تا پراکندگی ذرات نانو به خوبی در سیال پایه صورت بگیرد. این کار همچنین موجب افزایش زمان ماند نانوسیال می شود، به طوری که هیچ گونه تهنشینی از ذرات نانو در ۶ ساعت اولیه تهیه آن مشاهده نمی گردد. در جدول (۱) خواص فیزیکی نانو ذرات به کار رفته در این پژوهش آورده شده است که توسط فروشنده Nano Structural-Nano Amorphs (Materials Inc این نانو ذرات) ارائه شده است.

شکل (۳) تصاویر TEM از نانو ذرات اکسید آلومینیوم و اکسید مس مورد استفاده در این آزمایشات (در غلظت ادرصد حجمی) را نشان می دهد. به دلیل ترافیک تقاضا برای گرفتن تصاویر TEM در آزمایشگاه مربوطه، عملأً امکان تهیه تصاویر زودتر از ۲۴ ساعت بعد از تهیه نانوسیال محدود نبود و با توجه به عدم استفاده از ماده فعال ساز سطحی به منظور تثبیت نانوسیال (برای جلوگیری از تاثیر منفی مواد فعال ساز سطحی روی خواص حرارتی نانوسیال) مقداری خوش شدن (Cluster) ذرات نانو در داخل سیال کاملاً قابل انتظار است. البته ذکر این نکته ضروری است که کلیه آزمایش ها بلافاصله بعد از تهیه هر نانوسیال انجام می گرفت و بنابراین بحث ته نشینی یا خوش شدن نانوذرات در حین آزمایشات کاملاً متفقی است. ضمن این که دانسته نانوسیال ها بلافاصله بعد از تولید و همچنین بعد از اتمام آزمایش اندازه گیری و تفاوت قابل ملاحظه ای مشاهده نگردید که این امر، مؤید پایداری قابل قبول نانوسیال تولیدی می باشد.

توسط آمپرسنچ و ولت متري که در مدار قرار گرفته است، می توان توان ورودی به بخش تبخیر کننده را محاسبه کرد:

$$Q_{in} = VI \quad (1)$$

همچنین Q_{loss} که کل اتلاف حرارتی ناشی از تشعشع و جا به جایی آزاد سیستم می باشد، از رابطه‌ی (۲) به دست می آید:

$$Q_{loss} = Q_{rad.} + Q_{conv.} \quad (2)$$

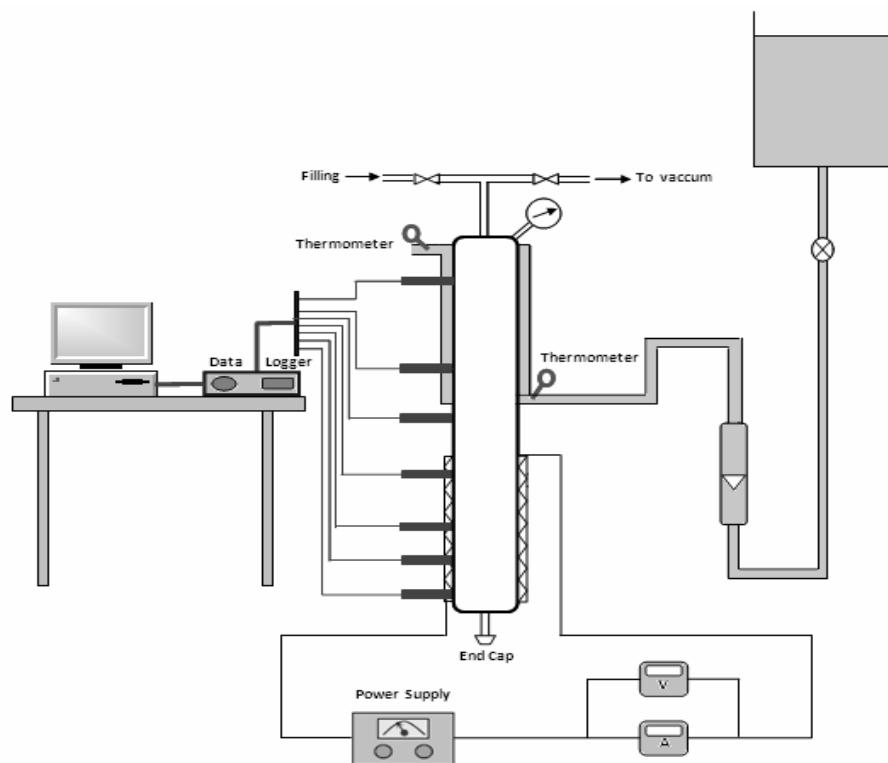
آنها بیان کردنده که مقاومت حرارتی ترموسیفون در اثر استفاده از نانوسیال به جای آب خالص افزایش می یابد. آنها ادعای خود را این چنین توجیه کردنده که ضریب انتقال حرارت پایین نانوسیالات در قیاس با سیالات خالص در حالت جوشش ظرفی، بر هدایت حرارتی بالای نانوسیالها غلبه کرده و در نتیجه، راندمان- حرارتی در ترموسیفون دو فازی بسته را کاهش می دهد. در این مطالعه، از نانو سیال های اکسید آلومینیوم / آب و اکسید مس / آب به عنوان یک محیط انتقال حرارت جدید در داخل یک ترموسیفون دوفازی بسته استفاده شده است و هدف، مقایسه عملکرد حرارتی سیستم زمانی که از نانوسیال های اکسیدفلزی و یا آب خالص به عنوان سیال عامل استفاده می شود، می باشد.

شرح دستگاه و روش انجام آزمایش ها

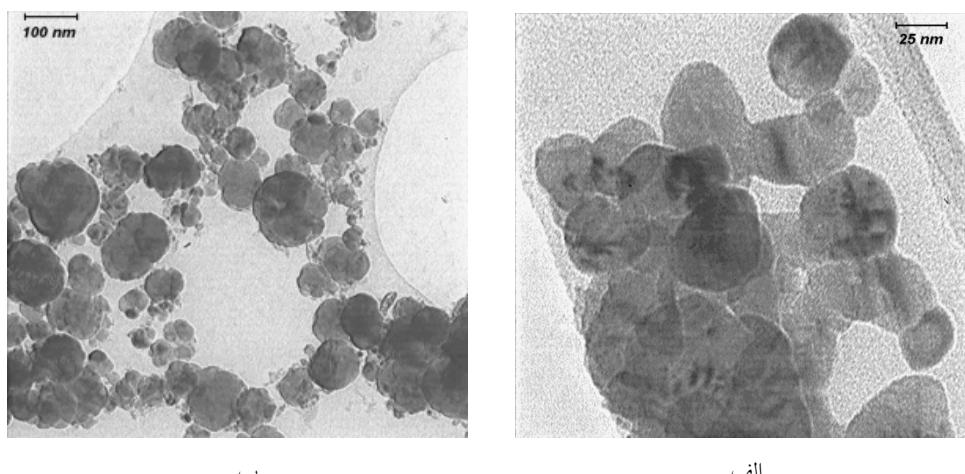
شماییک سیستم مورد استفاده در این پژوهش به منظور مطالعه عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی بسته در شکل (۲) نشان داده شده است. قسمت اصلی سیستم ترموسیفون دوفازی بسته یک لوله مسی است که طول، قطر داخلی و ضخامت آن به ترتیب معادل ۱۰۰۰، ۲۰ و ۱ میلی متر می باشد. در این پژوهش گرمایش لوله توسط یک گرمکن الکتریکی با توان اسمی ۱۰۰۰ وات و سرماش آن بوسیله غلافی که به طور هم محور با بخش چگالنده قرار دارد، انجام می شود. طول بخش تبخیر کننده و چگالنده به ترتیب ۳۵۰ و ۴۰۰ میلی متر می باشد. همچنین کل سیستم با پنبه نسوز به ضخامت ۱۰ سانتی متر عایق شده است.

در این آزمایش ها از سوپرانسیون نانوذرات اکسید آلومینیوم و اکسید مس در آب، استفاده شده است. نانوسیال ها در کسرهای حجمی ۱، ۲ و ۳ درصد تهیه شده اند. با هدف جلوگیری از ایجاد اثرات نامطلوب بر روی خواص شیمیایی نانوسیال ها، از هیچ گونه ماده شیمیایی به عنوان پراکنده ساز یا تثبیت کننده استفاده نشده است. بعد از مخلوط کردن نانوذرات در سیال

مقایسه‌ی عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی ...



شکل ۲ شماتیک دستگاه آزمایش



شکل ۳ تصاویر TEM (الف) نانو ذرات اکسیدمیس (ب) نانو ذرات اکسیدآلومینیوم

جدول ۱ خواص فیزیکی نانو ذرات استفاده شده در این پژوهش

نانوذرده	اندازه (nm)	دانسیته ظاهری (Kg/m³)	دانسیته واقعی (Kg/m³)	CP (J/kg.K)	K (W/m.K)
Al ₂ O ₃	۲۰-۳۰	۱۶۰-۴۰۰	۳۷۰۰	۸۸۰	۴۶
CuO	۵۰-۶۰	۷۹۰	۶۳۵۰	۵۳۵/۶	۶۹

حرارت اتلافی از سیستم تقریباً معادل ۲/۴۹ درصد از توان ورودی به بخش تبخیرکننده است.

دمای قسمت‌های مختلف سطح ترموموگرافیون

توسط هفت IC با خروجی خطی دما (نوع- LM35) اندازه گیری می‌شود. از دو ترمومتر دیجیتالی با دقت ۰/۱°C برای اندازه گیری دمای آب ورودی و خروجی Digital Thermometer از چگالنده استفاده می‌گردد (Testo 0900 0519). تمام IC ها به یک دستگاه ثبت کننده داده‌ها متصل هستند که امکان مشاهده داده‌ها را بر روی مانیتور فراهم می‌آورد. موقعیت IC ها بر روی سیستم در شکل (۴) نشان داده شده است. هم‌چنان‌ تمام تجهیزات الکتریکی (از قبیل IC ها، دما‌سنج‌ها، آمپرسنج و ولت‌متر) و مکانیکی (از قبیل روتامتر) با دقت کالیبره شده‌اند. ترموموگرافیون در ابتدا تحت خلاء می‌باشد ولی در حین کار، فشار آن تا ۱/۵ بار هم افزایش می‌یابد.

نرخ انتقال حرارت از طریق تشعشع و جابه جایی آزاد به ترتیب توسط روابط (۳) و (۴) محاسبه می‌شوند:

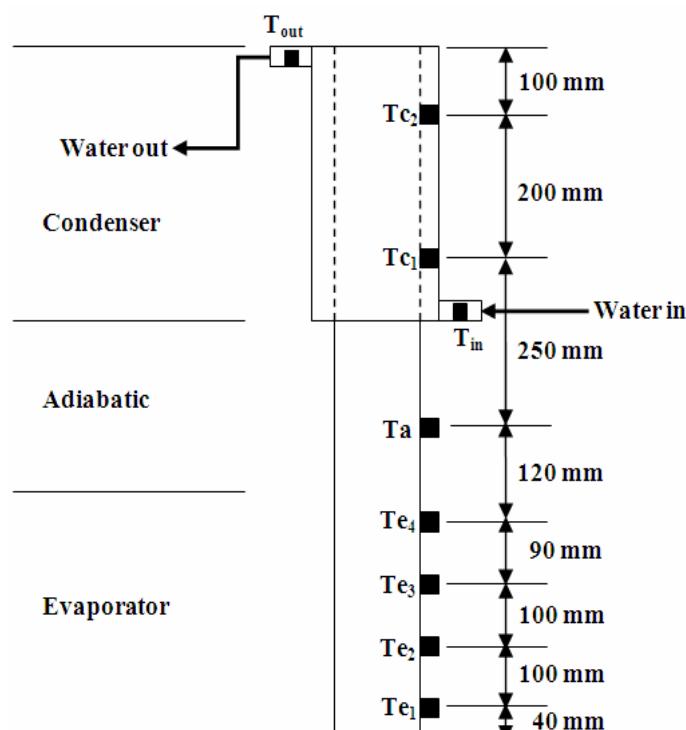
$$Q_{\text{rad.}} = \epsilon \delta A (T_{\text{ins.}}^4 - T_{\text{surr.}}^4) \quad (3)$$

$$Q_{\text{conv.}} = h_{\text{conv.}} A (T_{\text{ins.}} - T_{\text{surr.}}) \quad (4)$$

چرچیل و هم‌کاران [29] رابطه‌ای را برای محاسبه ضریب انتقال حرارت در حالت جابه جایی آزاد پیشنهاد کردند:

$$Nu = \frac{h_{\text{conv.}} L_t}{k_{\text{surr.}}} = \left[0.825 + \frac{0.387 Ra^{1/6}}{\left(1 + \left[\frac{0.492}{Pr} \right]^{9/16} \right)^{8/27}} \right]^2 \quad (5)$$

بعد از انجام محاسبات مشخص شد که کل



شکل ۴ محل قرار گرفتن IC ها بر روی سطح خارجی ترموموگرافیون

مقایسه‌ی عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی ...

راندمان برای نانوسيال اکسیدمس/آب در توان ورودی ۴۸/۴ وات، به ميزان ۱۳/۴ درصد و برای نانو سيال اکسید آلومينيوم/آب در توان ورودی ۹۷/۱ وات، به ميزان ۱۴/۷ درصد می‌باشد.

اثر نسبت پرشدن

در شکل (۶) اثر نسبت پرشدن بر روی راندمان سیستم، در غلظت‌های مختلف از دو نانوسيال اکسید مس/آب و اکسید آلومینیوم/آب در قیاس با آب خالص در توان ورودی ۹۷/۱ وات نشان داده شده است. مشاهده می‌شود با افزایش نسبت پرشدن از ۱۵ تا ۳۵٪، راندمان سیستم افزایش می‌یابد، ولی در نسبت‌های پرشدن بیشتر از ۳۵٪ شاهد کاهش تدریجی راندمان سیستم هستیم. در نسبت‌های پرشدن بالاتر، صداها و لرزش‌های شدیدی در سیستم به وجود می‌آید که در مراجع علمی به آن اصطلاحاً "جوشش نوسانی" گفته شده است. از این رو برای اینمی بیشتر، آزمایشی در نسبت‌های پرشدن بیشتر از ۴۵٪ انجام نگرفت. برای هر دو نانوسيال حداکثر راندمان در غلظت حجمی ۳ درصد و در نسبت پرشدن ۳۵٪ حاصل می‌شود.

در صورت استفاده از نانوسيال اکسید آلومینیوم/آب به جای آب خالص، حداکثر افزایش در راندمان سیستم در نسبت پرشدن ۱۵٪ و به ميزان ۱۹/۳۸ درصد و در صورت استفاده از نانوسيال اکسیدمس/آب به جای آب خالص در نسبت پرشدن ۲۲٪ و به ميزان ۱۶/۷ درصد صورت می‌پذیرد. حداکثر راندمان قابل حصول در سیستم با استفاده از نانوسيال اکسیدمس/آب، ۹۱/۵ درصد و با استفاده از نانو سیال اکسید آلومینیوم/آب، ۹۴/۴ درصد می‌باشد.

توزيع دما در سطح خارجی ترموسیفون دوفازی بسطه

برای بررسی توزیع دما بر روی سطح خارجی

نتایج تجربی و بحث

آهنگ گرمای منتقل شده توسط بخش چگالنده به آب داخل غلاف از رابطه‌ی (۶) به دست می‌آید.

$$Q_{out} = \dot{m}C_p(T_{out} - T_{in}) \quad (6)$$

راندمان سیستم به صورت نسبت توان خروجی از بخش چگالنده به توان ورودی به بخش تبخيرکننده تعريف می‌شود:

$$\eta = \frac{Q_{out}}{Q_{in}} \quad (7)$$

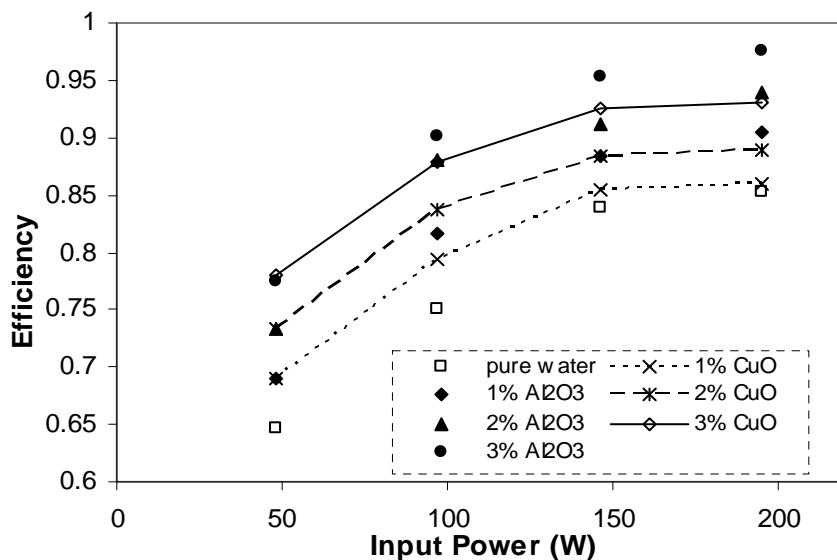
اثر غلظت نانو سیال

در شکل (۵) برای توان‌های مختلف ورودی به بخش تبخيرکننده ۱۹۵/۲ ~ ۴۸/۴ وات) و در غلظت‌های مختلف نانوسيال اکسید آلومینیوم/آب و اکسیدمس/آب، راندمان سیستم در نسبت پرشدن ۴۵٪ نشان داده شده است. زمانی که سیستم ترموسیفون دوفازی بسته با نانوسيال شارژ می‌شود، راندمان سیستم نسبت به حالتی که از آب خالص به عنوان سیال عامل استفاده می‌گردد افزایش می‌یابد. به طوری که ۱٪ از نانوذرات اکسید آلومینیوم و یا اکسیدمس در آب در توان ورودی ۹۷/۱ وات، می‌تواند راندمان سیستم را از ۷۵/۱ به ۸۱/۵۶ و ۷۹/۴ درصد برساند.

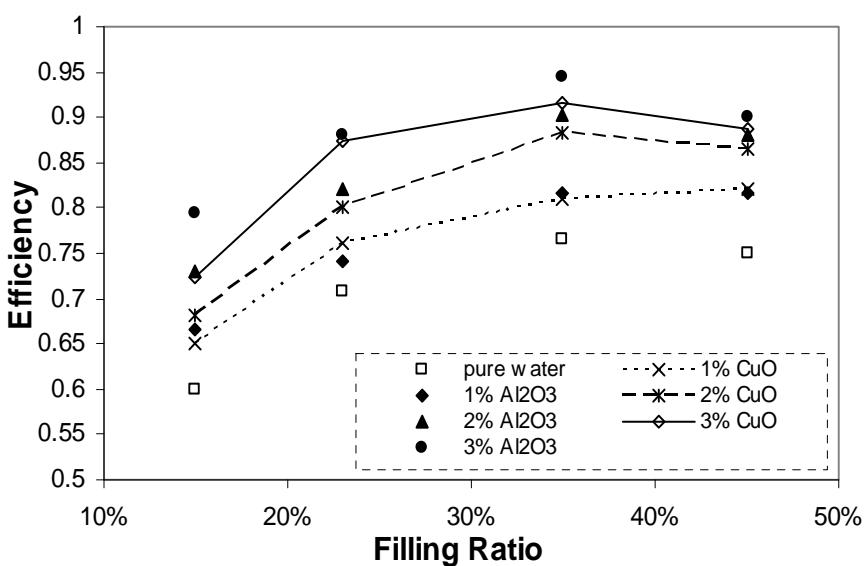
برای هر دو نانوسيال با افزایش غلظت، توانایی سیستم در انتقال حرارت نیز افزایش می‌یابد، اما این افزایش در راندمان سیستم شکل منظمی ندارد، یعنی در توان‌های پایین‌تر، آهنگ افزایش راندمان سریع‌تر بوده و در توان‌های بالاتر این آهنگ رشد به مراتب کندتر است. در توان‌های ورودی بیش از ۱۴۶/۲ وات تغییر قابل ملاحظه‌ای در راندمان سیستم ملاحظه نمی‌شود. بیشترین افزایش در راندمان سیستم در صورت استفاده از نانو سیال به جای آب، در غلظت ۳٪ حجمی از نانوسيال اتفاق می‌افتد. این افزایش در

بخش تبخیرکننده، یک IC در بخش آدیاباتیک و دو IC در بخش چگالنده قرار گرفته است.

ترموسیفون، همان طورکه اشاره شد از هفت IC با خروجی خطی دما استفاده شده است. چهار IC در



شکل ۵ مقایسه اثر توان ورودی بر روی راندمان ترموسیفون در غلظت های مختلف از نانو سیال اکسیدآلومینیوم و اکسیدماس



شکل ۶ مقایسه اثر نسبت پرشدن بر راندمان سیستم در غلظت های مختلف از نانو سیال اکسیدآلومینیوم و اکسیدماس و مقایسه با آب خالص

مقایسه‌ی عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی ...

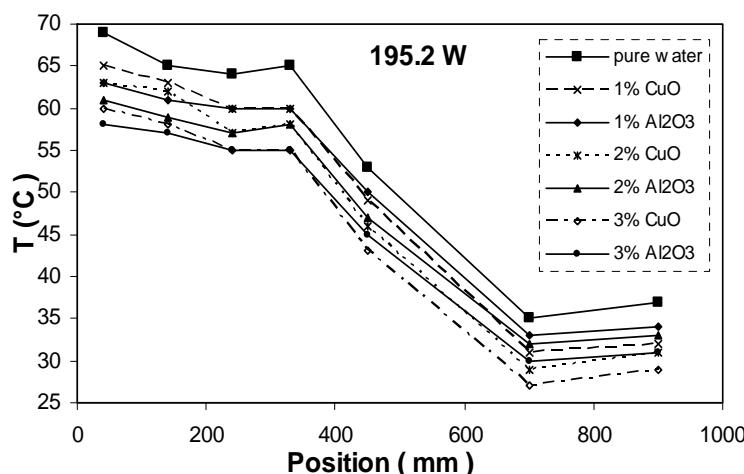
در شکل (۸) مقاومت حرارتی سیستم بر حسب توان ورودی و غلظت‌های مختلف نانوسیال اکسیدآلومینیوم/آب در نسبت پرشدن ۳۵٪ نشان داده شده است. با افزایش توان ورودی، میزان مقاومت حرارتی سیستم کاهش پیدا می‌کند که البته شیب کاهش مقاومت حرارتی در توان‌های پایین ترموسیفون بیشتر می‌باشد. به طور مثال برای نانوسیال اکسیدآلومینیوم/آب که حاوی ۰.۲٪ حجمی از نانوذرات می‌باشد با افزایش توان ورودی از W ۴۸/۴ به W ۰/۴۴ ۱۹۵/۲، میزان مقاومت حرارتی سیستم از W °C/W ۰/۰۸۸ به ۰/۰۸۰ کاهش پیدا می‌کند. در تمامی غلظت‌های نانوسیال مقاومت حرارتی سیستم نسبت به آب خالص کمتر می‌باشد به طور مثال در توان ورودی W ۴۸/۴ مقاومت حرارتی سیستم برابر با °C/W ۰/۵۵۳ می‌باشد اما با تزریق نانوذرات اکسیدآلومینیوم به آب به میزان ۱، ۲ و ۳ درصد حجمی، مقاومت حرارتی سیستم به ترتیب به W °C/W ۰/۰۵۷، ۰/۰۴۱ و ۰/۰۴۲۱ کاهش می‌یابد و این بدان معنی است که افزایش غلظت نانوسیال نیز مقاومت حرارتی سیستم را کاهش می‌دهد. در صورت استفاده از نانوسیال در قیاس با آب خالص، حداقل کاهش مقاومت حرارتی در غلظت ۳٪ حجمی و در توان ورودی W ۴۸/۴ رخ می‌دهد.

اختلاف دما بین بخش‌های تبخیرکننده و چگالنده یک سیستم ترموسیفون دوفازی بسته، بیان‌کننده عملکرد حرارتی آن می‌باشد. هر چه این اختلاف کمتر باشد به این معنی است که حرارت از بخش تبخیرکننده با افت کمتری به بخش چگالنده منتقل شده و در نتیجه راندمان سیستم بهتر می‌باشد. شکل (۷) توزیع دما در نسبت پرشدن ۴۵٪ و توان ورودی ۱۹۵/۲ وات را در غلظت‌های مختلف حجمی از نانوسیال‌ها نشان می‌دهد. اختلاف دما بین دو سر سیستم در صورت استفاده از نانوسیال به جای آب خالص کمتر می‌باشد که همین نکته مؤید بهبود راندمان سیستم در صورت استفاده از نانوسیال است. با افزایش غلظت نانوسیال این اختلاف کمتر شده و در نتیجه، عملکرد حرارتی سیستم مطلوب‌تر می‌گردد.

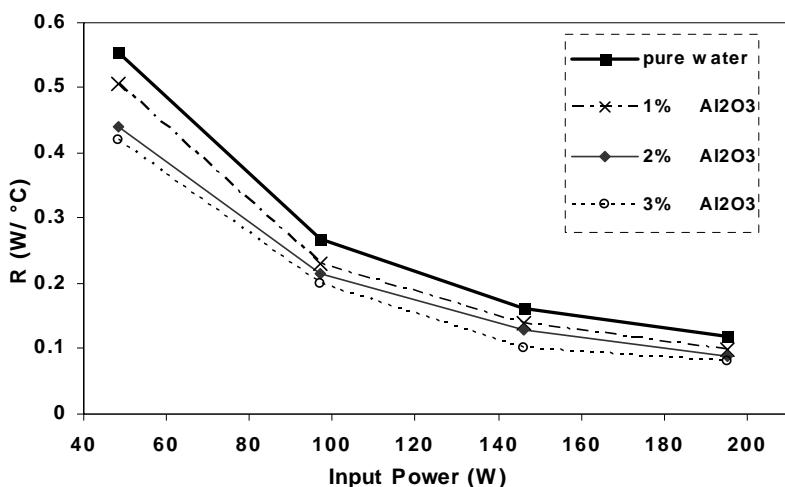
مقاومت حرارتی برای ترموسیفون به صورت زیر تعریف می‌شود [28]:

$$R = \frac{T_{ave,e} - T_{ave,c}}{Q_{in}} \quad (8)$$

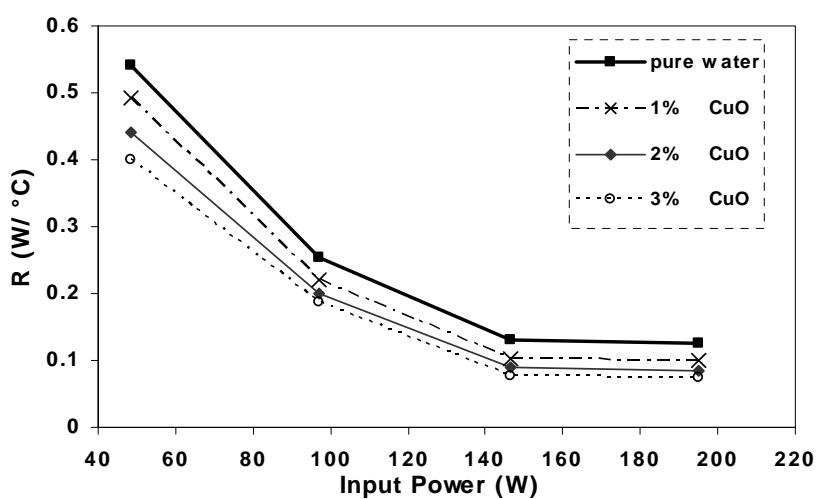
با توجه به این که نسبت پرشدن بهینه برای هر دو نوع نانوسیال‌ها، ۳۵٪ به دست آمده است، در این بخش مقاومت حرارتی سیستم در این نسبت پرشدن مورد بررسی قرار می‌گیرد.



شکل ۷ مقایسه پروفیل دما روی سطح خارجی ترموسیفون برای نانوسیال اکسیدآلومینیوم و اکسیدمس



شکل ۸ تغییرات مقاومت حرارتی برای غلظت‌های مختلف نانوسيال اکسیدآلومینیوم/آب بر حسب توان ورودی در نسبت پرشدن٪۳۵



شکل ۹ تغییرات مقاومت حرارتی برای غلظت‌های مختلف نانوسيال اکسیدمس/آب بر حسب توان ورودی در نسبت پرشدن٪۳۵

در شکل (۹) مقاومت حرارتی سیستم برای غلظت‌های مختلف نانوسيال اکسیدمس/آب بر حسب توان ورودی در نسبت پرشدن ۳۵٪ نشان داده شده است. نانوسيال اکسیدمس/آب در تمامی غلظت‌ها مقاومت حرارتی کمتری در قیاس با آب خالص ارائه می‌کند. به طور مثال در توان ورودی $97/1\text{W}$ ، مقاومت حرارتی ترموسیفون در صورت استفاده از آب خالص در تمام آزمایشات صورت گرفته، استفاده از

در شکل (۹) مقاومت حرارتی سیستم برای غلظت‌های مختلف نانوسيال اکسیدمس/آب بر حسب توان ورودی در نسبت پرشدن ۳۵٪ نشان داده شده است. نانوسيال اکسیدمس/آب در تمامی غلظت‌ها مقاومت حرارتی کمتری در قیاس با آب خالص ارائه می‌کند. به طور مثال در توان ورودی $97/1\text{W}$ ، مقاومت حرارتی ترموسیفون در صورت استفاده از آب خالص

مقایسه‌ی عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی ...

انتقال حرارت هدایت شعاعی (Radial Conduction) را بهبود می‌بخشد. همچنین به علت وجود ذرات نانو، زبری سطح و در نتیجه، ضریب انتقال حرارت آن افزایش می‌یابد. در این حالت منحنی جوشش ظرفی به سمت راست منتقل گردیده و جوشش هسته‌ای (Nuclear Boiling) بهبود می‌یابد [31-33].

هر چه ابعاد نانوذرات کوچک‌تر باشد با توجه به افزایش سطح جانبی آنها و در نتیجه افزایش سطح انتقال بین ذرات نانو و سیال پایه، عملکرد حرارتی نانوسیال بهبود می‌یابد [34,35]. از آنجایی که اندازه نانوذرات اکسید آلومینیوم مورد استفاده در این آزمایشات ۲۰-۳۰ نانومتر و اندازه نانوذرات اکسید مس مورد استفاده ۶۰-۵۰ نانومتر می‌باشد در نتیجه، استفاده از نانوسیال اکسید آلومینیوم/آب در قیاس با نانوسیال اکسید مس/آب، بهبود عملکرد حرارتی سیستم ترموسیفون دوفازی بسته را به همراه دارد.

آنالیز خطای آزمایشات

بررسی‌هایی جهت تعیین میزان خطای در محاسبه راندمان ترموسیفون به وسیله اندازه گیری‌های تجربی انجام گرفته است. این بررسی‌ها تاثیر خطاهای اندازه گیری را در نتیجه کلی نشان می‌دهد. معادله مورد استفاده جهت تخمین خطای رابطه (۹) می‌باشد [36].

$$U_{pi} = \frac{X_i}{P} \frac{\partial P}{\partial X_i} U_{Xi} \quad (9)$$

که در این رابطه X_i پارامتر قابل اندازه گیری، P : کمیت محاسبه شده از روی پارامترهای قابل اندازه گیری، U_{Xi} : خطای اندازه گیری و U_{pi} : حداقل خطای ممکن در محاسبه یک کمیت می‌باشد. تأثیر تمام خطاهای در محاسبه کمیت نهایی به صورت معادله‌ی (۱۰) بیان می‌شود [37].

نانوسیال‌ها به عنوان سیال‌عامل به جای سیال‌خالص منجر به بهبود عملکرد حرارتی ترموسیفون دوفازی بسته گردید. می‌توان علت این افزایش راندمان در سیستم را به صورت زیر خلاصه کرد:

"عامل اصلی مقاومت حرارتی در برابر انتقال حرارت در سیستم ترموسیفون دوفازی بسته، تشکیل حباب‌های بخار در استخر مایع موجود در بخش تبخیرکننده می‌باشد. هرچه این حباب‌ها بزرگ‌تر باشند مقاومت حرارتی بیشتری ایجاد می‌شود که مانع انتقال حرارت بین سطح جامد و مایع می‌گردد. در نتیجه دمای سطح تبخیرکننده سیستم افزایش می‌یابد که منجر به افزایش اختلاف دما بین بخش تبخیرکننده و بخش چگالنده سیستم و در نهایت کاهش راندمان سیستم می‌گردد" [30]. نانوذرات پراکنده شده در سیال پایه موجب ترکیدن حباب‌های بخار در همان لحظات اولیه شکل‌گیری می‌شوند، بنابراین اندازه حباب‌های تشکیل شده در یک نانوسیال به مراتب کوچک‌تر از یک سیال معمولی می‌باشد و در نتیجه، مقاومت حرارتی سیستم در صورت استفاده از نانوسیال به جای سیال معمولی کاهش می‌یابد.

تأثیر نانوذرات روی انتقال حرارت جوشش نیز بدین شکل است که در هنگام جوشش، زیر لایه نازکی (Thin Sub-Layer) از مایع در زیر حباب‌های بخار موجود بر روی سطح جامد تشکیل می‌گردد. این لایه دارای نانوذرات می‌باشد. هنگام تبخیر مایع، ذرات نانو روی سطح جامد قرار گرفته و لایه منفذداری (Poros Layer) را ایجاد می‌کند. با شکل‌گیری لایه مذکور، از تشکیل بیشتر حباب‌ها روی سطح ممانعت به عمل آمده و خاصیت ترشوندگی (Wettability) افزایش می‌یابد که این خود، افزایش انتقال حرارت از دیواره به نانوسیال را به همراه دارد. در حقیقت این لایه، حباب‌های بزرگ‌تر را شکسته و به حباب‌های کوچک‌تری تبدیل می‌نماید. همچنین این لایه در پراکنده ساختن نقاط داغ (Hot Spots) کمک کرده و

با جایگذاری مقادیر خطای در رابطه‌ی (۱۲) میزان خطای در این آزمایش خاص 5.41% به دست می‌آید.

نتیجه گیری

در این پژوهش پس از تهیه نانوسيال‌های اکسید-آلومینیوم/آب و اکسیدماس/آب در غلظت‌های ۱ تا ۳ درصد حجمی، از آنها به عنوان سیال عامل در یک ترموسیفون دوفازی بسته استفاده گردید. نتایج بدست آمده از این پژوهش عبارتند از:

۱- استفاده از نانوسيال منجر به بهبود راندمان سیستم ترموسیفون دوفازی بسته در تمامی شرایط عملیاتی مورد مطالعه می‌گردد. در محدوده غلظتی مورد آزمایش، هر چه غلظت نانوسيال مورد استفاده بیشتر باشد راندمان سیستم نیز افزایش بیشتری می‌یابد.

۲- با افزایش نسبت پرشدن تا 35% ، راندمان سیستم افزایش و پس از آن کاهش می‌یابد. به عبارت دیگر نسبت پرشدن بهینه در مورد هر دو نوع نانوسيال، 35% می‌باشد.

۳- با وجود بالاتر بودن ضریب هدایت حرارتی اکسیدماس در مقایسه با اکسیدآلومینیوم، استفاده از نانوسيال اکسیدآلومینیوم/آب در قیاس با نانوسيال اکسیدماس/آب منجر به عملکرد حرارتی بهتر سیستم ترموسیفون دوفازی بسته گردید که علت آن اندازه کوچکتر ذرات اکسیدآلومینیوم می‌باشد.
۴- برای هر دو نوع نانوسيال، حداکثر راندمان برای توان ورودی $97/1$ وات در غلظت 3 درصد حجمی به دست آمده است.

۶- اختلاف دما بین بخش تبخیرکننده و بخش چگالنده سیستم در صورت استفاده از نانوسيال به جای سیال خالص کاهش می‌یابد که این نکته مؤید بهبود راندمان سیستم می‌باشد.

و به طور کلی می‌توان گفت که استفاده از نانوسيال‌ها به جای سیال معمولی به دلیل جلوگیری از

$$\text{Max } U_p = \pm \left[\left(\frac{X_1}{P} \frac{\partial P}{\partial X_1} U_1 \right)^2 + \left(\frac{X_2}{P} \frac{\partial P}{\partial X_2} \right)^2 + \dots + \left(\frac{X_3}{P} \frac{\partial P}{\partial X_3} U_3 \right)^2 \right]^{0.5} \quad (10)$$

که U_p نشان دهنده خطای حاصل در تخمین کمیت می‌باشد.

محاسبه خطای

نحوه تخمین خطای حاصله در محاسبه راندمان ترموسیفون در یکی از آزمایشات به عنوان نمونه در زیر آورده می‌شود.

خطای اندازه گیری ولتاژ:

$$U_v = \pm \frac{1}{62} = \pm 1.61 \times 10^{-2}$$

خطای اندازه گیری جریان (آمپر):

$$U_i = \pm \frac{0.01}{0.80} = \pm 1.25 \times 10^{-2}$$

خطای تقریبی اندازه گیری دبی جرمی سیال:

$$U_m = \pm 5 \times 10^{-2}$$

خطای اندازه گیری دمای آب غلاف چگالنده:

$$U_{T_{in}} = \pm \frac{0.1}{21.9} = \pm 4.56 \times 10^{-3}$$

با فرض این که مقدار ظرفیت گرمایی ویژه که از جداول ترمودینامیکی به دست می‌آید بدون خطا باشد، داریم:

$$\text{Max } U_\eta = \pm \left[(U_{\eta,v})^2 + (U_{\eta,i})^2 + \dots + (U_{\eta,T})^2 \right]^{0.5} \quad (11)$$

با توجه به رابطه‌ی (۹) نتیجه می‌شود:

$$\text{Max } U_\eta = \pm \left[(-U_v)^2 + (-U_i)^2 + (-U_m)^2 + (U_T)^2 \right]^{0.5} \quad (12)$$

مقایسه‌ی عملکرد حرارتی یک ترموسیفون دوفازی ...

$Q_{\text{conv.}}$	نرخ انتقال حرارت جابجایی (W)	تشکیل حباب‌های بخار بزرگ در بخش تبخیرکننده
Q_{in}	حرارت ورودی به تبخیرکننده (W)	(که اصلی‌ترین دلیل افزایش مقاومت حرارتی می‌باشد)
Q_{out}	نرخ حرارت به دست آمده از ژاکت چگالنده (W)	منجر به کاهش مقاومت حرارتی سیستم و در نتیجه، افزایش راندمان آن می‌گردد.
Q_{rad}	نرخ انتقال حرارت تابش (W)	
Q_{loss}	حرارت تلف شده (W)	
Ra	عدد رایلی (بدون بعد)	
T_a	دمای سطح بخش بی در رو (°C)	سطح انتقال حرارت جا به جایی و تابش (m^2)
$T_{\text{ave,e}}$	دمای متوسط بخش تبخیرکننده (°C)	ظرفیت گرمایی ویژه آب در فشار ثابت (J/kg.°C)
$T_{\text{ave,c}}$	دمای متوسط بخش چگالنده (°C)	میزان خطأ
T_c	دمای سطح بخش چگالنده (°C)	F.R
T_e	دمای سطح بخش تبخیرکننده (°C)	نسبت پرشدن (حجم سیال عامل به حجم قسمت تبخیرکننده)
T_{in}	دمای آب ورودی به چگالنده (°C)	g
$T_{\text{ins.}}$	دمای سطح خارجی عایق (°C)	شتاب ثقل (m/s^2)
T_{out}	دمای آب خروجی از چگالنده (°C)	ضریب انتقال حرارت جابجایی ($\text{W}/\text{m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$)
$T_{\text{surr.}}$	دمای محیط (°C)	I
V	ولتاژ (V)	شدت جریان الکتریکی (A)
ϵ	ضریب انتشار عایق	$k_{\text{surr.}}$
δ	ثابت بولتزمن در معادله (۳)، ($\text{W}/\text{m}^2 \cdot \text{K}^4$)	L_e
η	راندمان ترموسیفون	L_t
		طول لوله (m)
		\dot{m}
		دبی جرمی آب ورودی به چگالنده (kg/s)
		Nu
		عدد ناسلت (بدون بعد)
		Pr
		عدد پرانتل (بدون بعد)

مراجع

- Noie, S.H., Majideian, G.R., "Waste heat recovery using heat pipe heat exchanger (HPHE) for surgery rooms in hospitals", *Applied Thermal Engineering*, 20, pp. 1271-1282 (1999).
 - Vasiliev, L., Lossouarn, D., Romestant, C., Alexandre, A., Bertin, Y., Piatsiushyk, Y., Romanenkov, V., "Loop heat pipe for cooling of high-power electronic components", *International Journal of Heat and Mass Transfer*, 52 (1-2), pp. 301-308 (2008).
 - Xiau, P., W.U. Johnson, P., Akbarzaseh, A., "A study of heat pipe heat exchanger effectiveness in an air conditioning application", in: Proc. 5th Int. Heat Pipe Symposium, Melbourne, Australia, (1996).
 - Liu, G., et al., "The application of heat pipe heat exchanger in exhaust gas heat recovery system and its thermodynamic analysis", in: *Proc. 8th Int. Heat Pipe Conf.*, Beijing, China, pp. 582-585, (1992).
۵. سرمیتی امامی؛ محمد رضا، نوعی؛ سید حسین، خشنودی؛ محمد و نعمتی؛ مجید، "بررسی جوشش نوسانی در یک ترموسیفون دوفازی بسته"، دهمین کنگره مهندسی شیمی ایران، دانشگاه سیستان و بلوچستان، آبان (۱۳۸۴).

6. Dunn, P.D., Reay, D.A., "Heat Pipes", 3 ed., Pergamon Press, (1994).
7. Imura, H., Sasaki, K., Kozai, H., "Critical heat flux in a closed two phase thermosyphon", *International Journal of Heat Mass Transfer*, 26(8), pp 1181– 1188, (1983).
8. Harada, K., Inoue, S., Fujita, J., et al., "Heat transfer characteristics of large heat pipe (in Japanese)", *Hitachi Zosen Tech. Rev.* 41, (1980).
9. Noie, S.H., "Heat transfer characteristics of a two-phase closed thermosyphon", *Applied Thermal Engineering*, 25, pp. 495-506, (2005).
10. Hussein, H.M.S., El-Ghetany, H.H., Nada, S.A., "Performance of wickless heat pipe flat plate solar collectors having different pipes cross sections geometries and filling ratios", *Energy Conversation Management*, 47, pp 1539–1549, (2006).
11. Feldman, K.T., Srinivasan, R., "Investigation of heat transfer limits in two-phase closed thermosyphon", *5th Int.l Heat Pipe Conf.*, (1984).
12. Maxwell, J.C., "A Treatise on Electricity and Magnetism", second edition, Clarendon Press, Oxford, UK, (1881).
13. Choi, S.U.S., "Enhancing thermal conductivity of fluid with nanoparticles, Developments and Applications of Non-Newtonian Flows", FED-V. 231/ MD-V. 66, ASME, New York, pp. 99-105, (1995).
14. Zussman, S., "More about Argonne's stable, highly conductive nanofluids", Public communication, Argonne National Laboratory, IL, USA, (2002).
15. Lee, S., Choi, S.U.S., Li, S., Eastman, J.A., "Measuring thermal conductivity of fluids containing oxide nanoparticles" *Journal of Heat Transfer*, 121, pp. 280-289, (1999).
16. Eastman, J.A., Choi, S.U.S., Li, S., Soyez, G., Thompson, L.J., et al., "Novel thermal properties of nanostructures materials", *Materaial sciences, Forum*, 312-314, pp. 629-634, (1999).
17. Kebinski, P., Phillipot, S.R., Choi, S.U.S., Eastman, J.A., "Mechanism of heat flow in suspension of nano-sized particle (nanofluids)", *International Journal of Heat Mass Transfer*, 45(4), pp. 855-863, (2002).
18. Palm, S.J., Roy, G., Nguyen,C.T., "Heat transfer enhancement in a radial flow cooling system using nanofluids", *Int. Symp. Advances in Computational Heat Transfer*, Norway, (2004).
19. Zeinali Heris, S., Etemad S.Gh., Nasr Esfahany, M., "Experimental investigation of oxide nanofluids laminar flow convective heat transfer", *International Communications in Heat and Mass Transfer*, 33, pp. 529–533, (2006).
20. Zeinali Heris, S., Nasr Esfahany, M., Etemad, S.Gh., "Experimental investigation of convective heat transfer of Al_2O_3 /water nanofluid in circular tube", *International Journal of Heat and Fluid Flow*, 28, pp. 203–210, (2007).
21. Wang, X., Mujumdar, A.S., "Heat transfer characteristics of nanofluids: A review", *International Journal of Thermal Science*, 46, pp 1–19, (2007).

22. Bang, I.C., "Boiling heat transfer performance and phenomenon of Al₂O₃-water nanofluids from a plain surface in a pool", *International Journal of Heat and Mass Transfer*, 48, pp. 2407–2419, (2005).
23. Tu, J.P., Dinh, N., Theofanous,T., "An experimental study of nanofluid boiling heat transfer", In: Proc. of 6th Int. Symp. Heat Transfer, Beijing, China, (2004).
24. Shung, W.K., Wei, W.C., "Experimental Investigation of silver nanofluid on heat pipe thermal performance", Prooceedings Tamkang University, Int. Nano and MEMS Workshop, Taiwan, (2005).
25. Tsai, C.Y., Chien, H.T., Ding, P.P., Chan, B., Luh, T.Y., Chen, P.H., "Effect of structural character of gold nanoparticles in nanofluid on heat pipe thermal performance", *Materials Letters*, 58 (9), pp. 1461-1465, (2004).
26. Naphon, P., Thongkum, D., Assadamongkol, P., "Heat pipe efficiency enhancement with refrigerant-nanoparticles mixtures", *Jour. of Energy Conversion and Management*. in: Proc, (2008).
27. Pauramatethanuwat, T., Rittidech, S., Booddachan,K., "Effect of Inclination Angles and Aspect ratios on Heat Transfer Characteristics of a Two- Phase Closed Thermosyphon Using De Ionize Water Mix Silver Nano", 9th Int. Heat Pipe Symp., Malaysia, (2008).
28. Khandekar, S., Joshi, Y., Mehta, B., "Thermal performance of closed two-phase thermosyphon using nanofluids", *International Journal of Thermal Science*, 47, pp. 659-667, (2007).
29. Churchill, S.W., and Chu, H.H.S., "Correlating equations for laminar and turbulent free convection from a vertical plate", *International Journal of Heat and Mass Transfer*, 18,pp.1049-1053, (1975)
30. Collier, J.G., Thome, J.R., "Convective boiling and condensation", Clarendon Press, Oxford, (1996).
31. You, S.M., Kim, J., Kim, K.H., "Effect of nanoparticles on critical heat flux of water in pool boiling heat transfer". *Applied Physics Letters*, 83, pp. 3374-3379, (2003).
32. Milanova, D., Kumar, R., Kuchibhatla, S., Seal. S., "Heat transfer behavior of oxide nanaparticles in pool boiling experiment", In: *Proc. of Fourth International Conference on Nanochannels, Microchannels and Minichannels*, Ireland, (2006).
33. Kim, S.J., Bang, I.C., Buongiorno, J., Hu, L.W., "Surface wettability change during pool boiling of nanofluids and its effect on critical heat flux", *Heat and Mass Transfer*, 50, pp. 4105-4110, (2007).
34. Wang, X., Xu, X., Choi, U.S., "Thermal conductivity of nanoparticle-fluid mixture", *Journal of Thermophysics and Heat Transfer*, 13, pp. 474-480, (1999).
35. Eastman, J.A., Choi, S.U.S., Li, S., Yu, W., Thompson, L.J., " nomalously increased effective thermal conductivities of ethylene glycol-based nanofluids containing copper nanoparticles", *Applied Physics letters*, 78 (6), pp. 718-720, (2001).
36. Young, H.D., "Statistical treatment of experimental data", Mc. Grow-Hill, New York, (1962).
37. Holman, J.D., "Experimental methods for engineers", 5 ed., Mc. Grow-Hill, New York. (1989).